

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/56/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113206988
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8113206988.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Slovak Telekom, a.s., so sídlom Bajkalská 28, Bratislava, IČO: 35 763 469, zastúpeného advokátom JUDr. Oliverom Balážom, so sídlom Zámocká 10, Bratislava, proti žalovanému: L. V., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom X. XXX, Q., t. č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníčkou O. J., súdnou tajomníčkou Okresného súdu I., za účasti vedľajších účastníkov: 1/ Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Nám. legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, so sídlom Sov. hrdinov 66/163, Svidník, 2/ Perssec, o.z., so sídlom Zelinárska 2, Bratislava - Ružinov, IČO: 42 270 511, o zaplatenie 1.941,61 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov zo dňa 17.3.2014 č. k. 7C/51/2013-87, jednohlasne takto

rozhodol:

M e n í uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti tak, že vedľajšiemu účastníkovi n e p r i z n á v a náhradu trov konania.

N e p r i z n á v a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov uznesením č. k. 7C/51/2013-87 konanie zastavil. Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným náhradu trov konania účastníkom nepriznal. Žalobcu zaviazal nahradiť vedľajšiemu účastníkovi Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS trovy konania vo výške 213,94 eur na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom Perssec, o.z., náhradu trov konania účastníkom nepriznal. Žalobcovi vrátil krátený súdny poplatok za návrh vo výške 109,30 eur cestou príslušného daňového úradu po právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 1.941,61 eur spolu s príslušenstvom. Do konania vstúpilo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS ako vedľajší účastník na strane žalovaného, kde okresný súd uznesením zo 4.2.2014 pripustil vstup vedľajšieho účastníka do konania. Podaním z 27.2.2014 žalobca zobral návrh späť celkom, preto okresný súd s poukazom na § 96 ods. 1, 2 O.s.p. konanie zastavil.

V súvislosti so zastavením konania súd ďalej rozhodoval o náhrade trov konania s poukazom na § 146 ods. 2 O.s.p., že ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný nahradiť jeho trovy. Keď žalobca zobral žalobu späť, čím zaviniť zastavenie konania, preto žalobca je povinný nahradiť trovy konania. Žalovaný si náhradu trov konania nežiadal, preto vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným žalovanému nebola priznaná náhrada trov konania. Vedľajší účastník požiadal o náhradu trov konania. Okresný súd priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania na trovách právneho zastúpenia v čiastke 213,94 eur.

Proti uzneseniu okresného súdu v časti povinnosti zaplatiť trovy vedľajšiemu účastníkovi dal odvolanie žalobca. Rozhodnutím okresného súdu bola priznaná náhrada trov konania, ktorých zastupuje združenie, ktoré samo o sebe je zo zákona určené na ochranu práv spotrebiteľov, a to 1/ pri poskytovaní kolektívnej ochrany, a 2/ individuálne na základe plnomocenstva spotrebiteľa. V tomto prípade ale právny zástupca združenia vstúpil do konania bez toho, aby mal vedomosť o predmete sporu, kde vo všetkých konaniach podáva rovnaké námietky premlčania, námietky neprijateľných zmluvných podmienok či nekalých obchodných praktík. Ak súdy ex offio majú povinnosť preskúmať spotrebiteľské zmluvy, nie je potrebné, aby sa združenie v takýchto prípadoch dávalo zastupovať advokátom. Ide o neúčelne vynaložené náklady na bránenie práva spotrebiteľov, pričom zastupovanie advokátom nedáva pri samotných sporoch nejakú pridanú hodnotu. Zákonodarca mal v úmysle, aby združenie na ochranu spotrebiteľa samo vedelo poskytnúť kvalifikovanú právnu pomoc spotrebiteľom osobami so svojich radov, a nie to, aby sa združenie dalo zastupovať právnym zástupcom. Aj Najvyšší súd SR vo veci sp. zn. 3Cdo/112/2013 konštatoval, že každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, ale nie je účelné ani nevyhnutné, aby robil vedľajší účastník v tomto procese prostredníka vzhľadom na skutočnosť, že evidentne sám žalovaným nevie pomôcť, aj keď bol za tým účelom založený. Združenie je založené na ochranu občana spotrebiteľa, preto by malo byť spôsobilé chrániť práva a záujmy spotrebiteľa bez ďalšej právnej pomoci zo strany advokáta. Takéto zastúpenie je v rozpore so základnými princípmi, pre ktoré bolo združenie vytvorené. Nie je pochopiteľné za čo žiada priznať trovy konania právny zástupca združenia, keď združenie má poskytovať právnu pomoc prostredníctvom svojich členov. Právny zástupca by mal konať na účet združenia, ktoré poberá podporu z verejných zdrojov.

Zákon rieši otázku náhrady trov konania účastníka. Vedľajší účastník na rozdiel od hlavného intervenienta je treťou osobou. Ide tu o automatické vstupovanie vedľajšieho účastníka do všetkých sporov plošne, kde zasiela predpripravené formulárové podania bez ďalšej pridanej hodnoty v mnohých prípadoch, čo nezodpovedá priznaným trovám - účelnosti trov. Nejde tu o komplikované prípady, nie sú poskytované žiadane sofistikované právne rady. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca žiada nepriznať združeniu náhradu trov konania.

Krajský súd prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné zmeniť tak, že vedľajšiemu účastníkovi sa nepriznáva náhrada trov konania. Z hľadiska obsahu spisu dňa 14.3.2013 bola podaná žaloba spoločnosti Slovak Telekom proti L. V. z dôvodov porušovania zmluvy o pripojení v znení dodatku, keď žalovaný neplatil za hlasové služby odplatu v čiastke 358,81 eur. Dňa 18.4.2013 oznámil svoj vstup do konania JUDr. E. W., zástupca Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS a žiadal v prípade vydania platobného rozkazu považovať toto podanie za odpor. Ďalej namieta neprijateľné zmluvné podmienky, nekalé obchodné praktiky žalobcu a z opatrnosti vznáša námietku premlčania. Žiada doručiť návrh na začatie konania s tým, že požaduje náhradu trov konania. Žalobca podaním doručeným okresného súdu 20.6.2013 namietal vstup vedľajšieho účastníka do konania. Vedľajší účastník 20.6.2013 doručil súdu vyjadrenie v spore s tým, že odstúpenie od zmluvy zo strany žalobcu znamená ukončenie zmluvného vzťahu a každý z účastníkov je povinný vrátiť druhému to, čo podľa neho dostal. Ide tu o bezdôvodné obohatenie, na ktoré sa vzťahuje 2-ročná premlčacia doba. Vedľajší účastník naďalej namietal predaj viazaných výrobkov alebo poskytovaní služieb viazaných na predaj výrobkov, alebo na poskytovanie ďalších služieb, ako aj uplatnenú zmluvnú pokutu ako paušalizovanú náhradu škody. Žalobcovi sa vytýkajú neprijateľné, a teda absolútne neplatné zmluvné podmienky.

Uznesením z 18.11.2013 bol žalovanému ustanovený opatrovník O. J., súdna tajomníčka Okresného súdu I., ktorá so vstupom vedľajšieho účastníka do konania súhlasila.

Žalobca podaním z 27.2.2014 zobral žalobu späť a žiadal konanie zastaviť. Následne okresný súd konanie zastavil.

Predmetom sporu je otázka priznania trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Je zjavné, že v čase vstupu do konania vedľajšieho účastníka právny zástupca JUDr. Šafranko nemal vedomosť o tom, čo je predmetom žaloby. Ak účelom občianskeho združenia je poskytovanie ochrany spotrebiteľom, tak táto ochrana spotrebiteľa občianskym združením nemá byť zameraná na individuálne poskytovanie

právnej pomoci spotrebiteľom, kde sa spotrebiteľ môže dať zastúpiť na základe udelenej plnej moci, pričom účelom združenia je poskytovanie práve kolektívnej ochrany práv spotrebiteľom. Individuálne vstupovanie do súdnych konaní bez toho, aby združenie malo vedomosť o tom, čo je predmetom súdneho konania, naznačuje, že táto ochrana môže byť poskytovaná združením, ktoré je zastúpené advokátom skôr na komerčnej báze, pri ktorej sa profituje práve na trovách právneho zastúpenia. Ak právny zástupca vedľajšieho účastníka až po doručení návrhu na začatie konania mal vedomosť o tom, čo je predmetom súdneho konania a vznáša námietku premlčania, tak jednoznačne do doručenia návrhu ani vedľajší účastník a jeho právny zástupca nemali vedomosť o tom, čo je predmetom súdneho konania a či skutočne bude potrebné poskytovať právnu pomoc spotrebiteľovi. Je možné hovoriť o určitej účelovosti vstupu do konania v tých prípadoch, kde je už pomerne známa osoba žalobcu a predpokladaný predmet - pohľadávka, ktorú žalobca vymáha od fyzickej osoby - spotrebiteľa.

Poskytovanie právnej pomoci, podľa názoru odvolacieho súdu, je založené skôr na komerčnej báze, čo je preukázané tým, že advokát združenia vstupuje do konania a až následne žiada doručiť žalobu. Nemá ani predchádzajúci súhlas žalovaného spotrebiteľa na vstup do konania. Súdy pri ochrane spotrebiteľa z úradnej moci majú poskytovať spotrebiteľovi pomoc, takže zastúpenie občianskym združením účastníka v spotrebiteľských zmluvách už nemusí byť nevyhnutné pri poskytovaní ochrany spotrebiteľa. Narážky na paušálne formulárové oznámenia dávajú za pravdu stanovisku žalobcu, že tieto formulárové podania už svojím charakterom nie sú poskytovaním právnej pomoci a kvalifikovaným právnym vyjadrením v spore, ale sú hromadným vyjadrením v hromadných sporoch medzi konkrétnym žalobcom a neobmedzeným počtom žalovaných subjektov. Je zjavný rozpor medzi účelnosťou právneho zastúpenia združenia v tomto spore a povinnosťou po späťvzatí návrhu preplácať trovy občianskemu združeniu. Ak združenie neuplatňuje svoje práva pri kolektívnej ochrane a rieši to skôr individuálnymi vstupmi do súdnych konaní, potom sa stráca princíp ochrany spotrebiteľa pri preventívnej ochrane spotrebiteľa a dáva sa dôraz na individuálne konania s naznačenou komerčnou bázou právneho zastupovania pri občianskych združeníach. Preto je na posúdenie účelnosť, tak ako to má na mysli § 142 ods. 1 O.s.p., že účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Aj keď žalobca zbral svoj návrh späť celkom a je povinný podľa § 146 ods. 2 O.s.p. znášať náklady po späťvzatí žaloby, t. j. preplácať účastníkovi trovy konania, pokiaľ boli účelne vynaložené, tak odvolaciemu súdu chýba účelnosť trov zastúpenia občianskeho združenia advokátom.

Krajský súd mení uznesenie súdu prvého stupňa tak, že vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia nepriznáva, a to podľa § 150 ods. 1 O.s.p.. Dôvody hodné osobitného zreteľa prečo úspešnému vedľajšiemu účastníkovi nebola priznaná náhrada trov sú charakteru komerčného poskytovania právnej pomoci spotrebiteľovi v individuálnych prípadoch oproti zásade kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa občianskymi združeniami. Odvolací súd nevidí účelnosť právneho zastúpenia advokátom pri občianskom združení, ktoré má samo poskytovať z hľadiska charakteru svojej činnosti, prípadne aj na báze plnomocenstva pre toto združenie, ochranu práv spotrebiteľa, bez potreby požadovať právnu pomoc od advokátskej kancelárie.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Úspešný žalobca náhradu trov odvolacieho konania nežiadal. Neúspešnému žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli. Neúspešný vedľajší účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.